

Kegljanje skozi čas v naši dolini

Milan Prezelj

V naši dolini ima kegljanje že kar nekaj zgodovine. Kegljanje je bilo preneseno v naše kraje že pred prvo svetovno vojno iz nemških dežel. Običajno so kegljišča postavljali v ali ob gostilnah, kjer so kegljali in se družili ob prostem času, predvsem moška družba.

Igrali so razne kegljaške igre: partija, pest-partija, libek, bank, piramida in še katera bi se našla. Steza kegljišča, največkrat le ena, je bila zbita zemlja ali beton, položnica je bila močnejša deska, keglji so bili leseni, prav tako tudi krogle. Podrte keglje so ročno postavljali po navadi mlajši fantje bodoči kegljači za skromno plačilo. Omenjene kegljaške igre se je običajno igralo za različne vsote denarja, zato je pri nekaterih ljudeh še sedaj opaziti negativen odnos do kegljanja. Omeniti pa moramo tudi, koliko smo imeli kegljišč v dolini. To so bila: na Luši, v Selcih pri Jakeljnu in na Frtic, na Češnjici pri Tur-

ku, v Zadrug in na Dolinc, v Železnikih pri Škovic, pri Thalerju, pri Žnidarju in pri Meru, kjer se je kegljanje tudi ohranilo do današnjih dni. To nam pove, kako dolgo, verjetno že kar 100-letno tradicijo ima kegljanje v naši dolini.

Z nadaljnjim razvojem kegljišč, ki so jih začeli opremljati z napravami za avtomatsko postavljanje kegljev in vračanje krogel, se je pričelo kegljanje razvijati tudi v športne zvrsti kegljanja. Že leta 1968 so v Železnikih pri Meru postavili avtomatsko dvostezno asfaltno kegljišče. To je omogočilo, da so tudi v Železnikih pričeli uvajati športne zvrsti tekmovanja v kegljanju. To so bila ekipna tekmovanja med tovarnami in organizacijami, tekmovanja za prvaka in prvakinja krajevne skupnosti, pričeli smo tudi s trimligo. Tekmovanja v trimligi so organizirana po ligaškem sistemu in tečejo od jeseni do pomladi po dvokrožnem sistemu točkovanja. Vsako

leto se pomeri med seboj od deset do dvanajst ekip, ki štejejo od štiri do pet tekmovalcev. Med ekipami je tudi ženska ekipa Raglje, ki popolnoma enakovredno tekmuje v ligi. Ekipe so sestavljene med prijatelji in za ime ekipe si nadenejo zelo izvirna imena. Da ne bi bilo preveč enolično, se pravila tekmovalstva na vsakih nekaj let nekoliko spremenijo. Pomladi, ob koncu ligaškega dela tekmovalstva, pa se ekipe pomerijo med seboj še v pokalnem delu na izpadanje.

Nekateri, ki smo se hoteli nekoliko bolj resno ukvarjati s kegljanjem, smo že hodili na kranjsko kegljišče, kjer smo enkrat tedensko trenirali. Leta 1977 smo skupaj z Ločani ustanovili kegljaški klub Lubnik-77. Po zgraditvi športne dvorane Poden in v njej štiristeznega kegljišča, ki je pogoj za uradna ligaška tekmovalstva, smo se vključili v gorenjsko ligo in nastopali zelo uspešno vrsto let. Ker pa je bila večina kegljačev v loškem klubu iz Železnikov, smo leta 2005 ustanovili svoj kegljaški klub KK-Železniki. Dokaj hitro smo se uvrstili v višji rang tekmovalstva, in sicer v tretjo slovensko ligo, imamo pa tudi ekipo, ki zelo uspešno nastopa v gorenjski ligi. V našem klubu imamo tudi zelo dobre kegljačice, vendar zaradi časa in oddaljenosti kegljišča ne morejo redno trenirati in tekrovati, sicer bi lahko takoj kegljale v drugi slovenski ligi.

Športno kegljanje v Železnikih obstaja v obliki občinskih prvenstev, prvenstev žensk in moških posamezno, v parih, mešanih parih, prvenstev veteranov in veterank; vsak petek od jeseni do pomladi pa poteka tudi trimliga.

Najodmevnejše tekmovalstvo v kegljanju vsako leto v decembru je božični turnir dvojic.

Ko se je leta 1993 pri Meru prenovilo kegljišče, sem na podlagi poznanja naših najboljših kegljačev podal pobudo, da bi organizirali omenjeni turnir. Odziv kegljačev, sprva le moških dvojic, je bil že prvo leto zelo dober. Na podlagi odzivnosti keglja-

čev smo turnir naslednja leta razširili še na ženske dvojice. Ob udeležbi naših bivših, sedanjih in prihodnjih reprezentantov in reprezentantk padajo rekordi kegljišča kot za šalo skoraj vsako leto. Za naše domače rekorde, ki niso daleč od najboljših, pa se prav tako odvija vsakoletna zanimiva borba. Vsako leto naš turnir obišče okoli 80 dvojic, kar je za dvo-stezno kegljišče izjemna udeležba. Rekordi kegljišča so z imeni kegljačev in kegljačev obešeni na vidnem mestu na kegljišču.

Naj omenim še nekaj imen naših najboljših kegljačev in kegljačev, ki spadajo v sam svetovni vrh in se udeležujejo našega turnirja. To so: Barbara Fidel, Eva Sajko, Brigita Strelec, Brankica Pavlovič, Nada in Rada Savič, Boris Benedik, Primož Pintarič, Uroš Stoklas, Mitja Gornik, Marko Oman in še mnogo drugih odličnih kegljavk in kegljačev.

Božični turnir dvojic bo letos organiziran že 20. leto zapored. Zahvala gre predvsem glavnima pokroviteljema Alplesu in DSV-ju, je pa še veliko drugih, ki prispevajo lepe praktične nagrade. Zahvaljujemo se tudi organizatorjem turnirja, lastniku kegljišča Jožetu Košmelju in KK-Železniki za vzorno organizacijo te velike prireditve.

Tekmovalno kegljanje je dokaj zahtevna športna zvrst, potrebna je tako fizična kot psihična priprava kegljača. To dosežemo le z rednimi večletnimi treningi. Kegljanje je tudi odlična rekreacija za vsa življenjska obdobja. Zlasti starejši kegljači in kegljačice se radi družijo ob kegljanju, med seboj pa se pomerijo tudi v športnih disciplinah kegljanja, ki potekajo v okviru društev upokojencev. Dokaz, da se lahko uspešno keglja še po devetdesetem, imamo tudi na domačem kegljišču v Železnikih.

Želja kegljačev po postavitvi štiristeznega kegljišča je, da kegljanje v Železnikih ob taki tradiciji ne bi zamrlo. Tako bi lahko domači ekipi in tudi ženska ekipa v ligaških tekmovaljih kegljali na domačem kegljišču.

Stara gostilna na Frtici v Selcih, kjer je bilo kegljišče. Foto: arhiv družine Gogala iz Selc

Objekt, kjer je bilo kegljišče na Frtici. Foto: arhiv družine Gogala iz Selc

Lesene krogle, ki so se uporabljale na Frtici. Foto: Sandi Blaznik

Položnica s stezo pri Turku.
Foto: Andrej Bogataj

Kuglovod pri Turku.
Foto: Andrej Bogataj

Kegljni križ s keglji pri Turku.
Foto: Andrej Bogataj

Še viden del kegljišča pri Žnidarju. Foto: Andrej Bogataj

Najstarejši aktivni kegljač v Selški dolini – Jože Mohorič v akciji. Foto: Bojan Bertonec

Jožetu Mohoriču so ob 95-letnici pri Meru podarili skromno darilo. Foto: Bojan Bertonec

Kegljišče pri Meru danes. Foto: Andrej Bogataj

30 let folklor v Selcih

Sonja Čenčič

mentorica mlajše in starejše OFS Selca

Otvoritev podružnične šole Selca, 22. avgust 1982.